

Renata BAŽOK

Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet

rbazok@agr.hr

TRANSFER ZNANJA I TEHNOLOGIJA U POLJOPRIVREDI JEDINI OSIGURAVA PROIZVODNJU SIGURNE HRANE I SMANJENU UPORABU PESTICIDA

Jedino intenzivna poljoprivredna proizvodnja osigurava prehranu rastuće svjetske populacije. Istovremeno je nužno očuvati raspoložive resurse za buduće generacije. Stoga bi se suvremena poljoprivreda danas trebala provoditi pod motom „**Očuvati i uzgajati**“. Intenziviranje poljoprivrede mora biti temeljeno na proizvodnim sustavima koji zadovoljavaju kriterije proizvodnosti, socio-ekonomske i ekološke koristi za poljoprivrednika i cjelokupnu zajednicu. Jedan od takvih proizvodnih sustava je i integrirana poljoprivredna proizvodnja u kojoj zaštita od štetočinja predstavlja važan segment. Integrirana poljoprivredna proizvodnja (IPP) danas predstavlja standard u poljoprivrednoj proizvodnji Europske unije, a to će morati prihvatiti i naši poljoprivrednici. Ovaj vid proizvodnje traži velika znanja poljoprivrednih proizvođača, a osigurava očuvanje okoliša i proizvodnju hrane s manje rezidua pesticida.

U okviru dva velika projekta od kojih je jedan financira Hrvatska zaklada za znanost, a drugi Europska unija iz strukturnih fondova kroz operativni program „Regionalna konkurentnost“, odvijaju se intenzivna istraživanja koordinirana od Zavoda za poljoprivrednu zoologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Glavna tema oba projekta je integrirana proizvodnja šećerne repe te prijenos znanja i tehnologija od znanosti do proizvođača.

U projekt kojeg financira HRZZ „**Unaprjeđenja u tehnologiji proizvodnje šećerne repe sukladno načelima integrirane zaštite od štetnika**“ (više na <http://pest.agr.hr/>) uključeni su znanstvenici sa Zavoda za poljoprivrednu zoologiju i Zavoda za specijalnu proizvodnju bilja Agronomskog fakulteta u Zagrebu te dr. sc. Miklos Toth iz Instituta za zaštitu bilja iz Budimpešte (Plant Protection Institute HAS Budapest, Hungary). Projekt je orijentiran na mogućnosti integrirane zaštite šećerne repe od štetnika. Proširenje područja istraživanja ovog projekta sa štetnika na cjelokupnu proizvodnju i zaštitu šećerne repe omogućeno je kroz pola milijuna eura vrijedan projekt naslova „**Jačanje suradnje između znanosti, industrije i poljoprivrednih proizvođača: transfer tehnologije za integriranu zaštitu šećerne repe u cilju povećanja prihoda poljoprivrednih proizvođača i smanjenja upotrebe pesticida**“ kojeg financira Europska unija. U njemu osim prethodno navedenog koordinatora, Zavoda za poljoprivrednu zoologiju sudjeluju i znanstvenici sa Zavoda za fitopatologiju i Zavoda za herbologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu i znanstvenici s Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, kao i vanjski suradnici angažirani za pojedina područja. Ovaj projekt omogućio je proširenje dijela aktivnosti vezanog na štetnike šećerne repe, na istraživanja u području agrotehnike, najvažnijih virusnih i gljivičnih bolesti šećerne repe i mogućnosti

suzbijanja korova. Utvrdit će se najpovoljnije agrotehničke mjere i razviti strategija za integriranu zaštitu šećerne repe od štetočinja koja osigurava visoke prinose, sprječava prenamnoženje štetočinja, smanjuje uporabu pesticida i minimizira štete. Cilj je istražiti sve aspekte integrirane proizvodnje šećerne repe te stečena znanja metodama edukacije prenijeti do krajnjeg korisnika, proizvođača kako bi mu omogućili da svoju proizvodnju provede po standardima koji se od njega zahtijevaju. Na taj način osigurava se konkurentnost na tržištu.

Velika vrijednost projekata je što u njima u velikoj mjeri aktivno sudjeluju i agronomi, stručnjaci iz tvrtki „Sladorana“ d.d., „Viro tvornica šećera“ d.d., „Agrotovarnik“ d.d. i Domačinović d.o.o. kao i stručnjaci Poljoprivredne savjetodavne službe i poljoprivredni proizvođači.

Projekti omogućuju uspostavljanje još bolje suradnje znanstvenih institucija, prehrambene industrije i poljoprivrednih poduzeća.

U skoroj budućnosti, kao jedan od rezultata ovih projekata, očekujemo nove publikacije koje se bave integriranom proizvodnjom šećerne repe.

Stručni članak